

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek,

— — valamint a kéziratok küldendők. — —

TARTALOM: Egy központi dohánynagyáruda a fővárosban. — Szivarkacsempészet a fővárosban. — Árlejtési hirdetémények. Vegyes hírek.

Egy központi dohánynagyáruda a fővárosban.

A dohánynagyárusítás centralisatiójának eszméje a főváros területén nem új keletű. Már 30 évvel ezelőtt és ezután is sokszor foglalkoztatta e kérdés a pénzügyminiszteriumot. Ha mindazonáltal az eszme időnként elejtetett, ez azért történt, mert a korábbi években sokféle, részben tulajdonjogi, részben a nagy távolságok szempontjából felmerült helyi akadályok gátolták a terv megvalósítását. Ez akadályok manapság mind megszűntek. Megszűntek létezni úgy a tulajdonjogok, mint a személyekre való tekintetek. A fővárosban egyébiránt 9 nagyáruda van, melyeknek tulajdonosai — a budaiak kivételével — mind igen vagyonos emberek, a kik a nagyáruda nélkül is fényes jövedelemmel bírnak és így az üzletre ráutalva nincsenek. A mi az egyes kisárudáknak a központi árudától való távolságát illeti, e tekintetben is igen alaposan változtak a viszonyok. Manap a fővárosnak oly vasuti hálózata van, mely elágazik a legmesszebb fekvő utak és a legjelentektelenebb utcák felé. A szó legszorosabb értelmében, manap nincsenek többé távolságok a fővárosban. E körülmény nem akadályozhatná többé egy központi áruda felállítását.

Hogy mi az indító oka egy központi áruda felállításának, az nagyon érthető és sokkal ismertebb, sem hogy azt itt ismételni kellene. Arról van szó, hogy

1. a pénzügyminiszterium azon helyzetbe jusson, hogy költség szaporítás nélkül a fővá-

rosban forgalomba kerülő dohánytermékeket a kisárusoknak kiszolgáltathassa;

2. a nagy- és kisárusok közötti örökös viszálykodásnak vége vessék;

3. a dohánykisárusok kereset képesebbé váljanak azáltal, hogy megszabadítják őket a nagyárusok konkurentiájától;

4. az áruk egyenletes elosztódása lehetővé váljék, a miről ma nem lehet szó;

5. a nagyárusok által elért egy millió koronányi forgalom a kisárusokra ruháztassék;

6. a pénzügyőrség óriási munka alól felszabaduljon;

7. a nagyközönség a megkívánt árukat minden kistőzsdében megkaphassa, a mi ma nincs meg;

8. végül lehetővé tétessék, hogy a fővárosi kisárudák mind jövedelmezőbbekké váljanak, hogy ennek folytán egyre modernebb és elegánsabb áruüzletekként megélhessenek.

Egy központi nagyáruda felállításának kérdésénél tehát, mely úgy lehet, a legközelebb tanácskozás tárgyát fogja képezni a pénzügyminiszteriumban, a következő kérdések merülhetnek fel:

1. hasznos-e ezen intézmény az államra?
2. nyújt-e előnyöket a kistőzsdéseknek?
3. megfelel-e a nagyközönség kényelmének?

A mi pedig a nagyárusítás Centralisatióját a fővárosban egészen kiváló mérvben szükségessé teszi, az az elárusításnak magának az érdekei általában, melyek nálunk nagyon el vannak hanyagolva. A közönséget hozzá-

szoktatták, nagyárudáról és kisárudáról beszélni, elannyira, hogy ez a közönség a trafikot valami alacsonyabb értékűnek nézi, a hol jobb áru tulajdonkép nem is kapható. A vidéken még valahogyan tűrhető, ha ez a vélemény uralkodik a közönség körében, de itt a fővárosban elvégre, a hol a kistőzsdés nagy költséggel és óriási szorgalommal tudja csak fenntartani az üzletét, az ily balvélekedés ellen meg kell őt óvni. A közönségnek még tudnia sem kell arról, hogy létezik egyáltalán nagyáruda és meg fogja szokni, nem gyanakvó szemmel nézni az árut, ha nem fog többé kiselárusítással egybekötött nagyáruda létezni. A nagyáruda intézménye az ország fővárosában, abban az időben, a mikor a dohánymonopolium évi forgalma még ötödrészt sem tette ki a mai forgalomnak, bírhatott némiképp létjogosultsággal, minthogy elenyésző csekély volt azon trafikok száma, a hol Cubánál drágább szivart tartottak raktáron. Ellenben ma a főváros 1000 kistőzsdéje között van legalább 500, mely úgy megfelelő külsővel bír, mint a hogy elegendő tőkét fektetett be üzletébe, hogy az összes igényeket kielégíthesse. De ezek a kistőzsdések azóta elkeseredett küzdelmet folytatnak létükért, melyet szakkörökben igen jól ismernek. Ezeken mindenáron segíteni kell, ez pedig csak úgy történhetik, ha elhárítanak minden akadályt, mely keresetüket megnehezíti.

Szivarkacsempészet a fővárosban.

A kir. magy. pénzügyminiszteriumnak illetve az államnak mint a dohánymonopolium tulajdonosának Magyarországon hatalmas ellenséggel kell megküzdenie. Ez a dohánycsempész. Még értenők, ha az értelmetlen paraszt vagy a falusi szegény ördög egy marék dohányt lop, azt elszívja vagy eladja; de az ugynevezett nagyurak, azok az emberek, a kik jól ismerhetik az »enyém és tied« közti különbséget, a gentry, földbirtokosok és földbérlők szintén nem átallják sokszor elsajátítani a szűzdohányt, még akkor sem, ha nem mindig saját céljaikra fordítják.

Ez igen szomorú jelenség. Egy fél évszázad, a mióta a dohánymonopoliumot nálunk meghonosították, nem volt elegendő, nem egy falusi mágnást meggyőzni arról, hogy az állam ezen indirekt adóból származó jövedelemre rászorul és hogy a nyersdohánnyal üzött csempészet nem egyéb lopásnál. És ugyanazok az emberek, a kik a máséból nem lennének képesek csak

egy fillért is elsajátítani, eléggé lelkiismeretlenek ezt az adót elsikkasztani és ezáltal a köznépnek is rossz példát mutatni. Egy cseppet sem áll jobban a csempészet ügye a fővárosban és a vidéki városokban. Míg falu helyen a nyersdohányt csempészik, addig a fővárosban a szivarka az, mely hivatlan oldalról vétkes módon és nagy stilben gyártatik.

Nem tudjuk, hogy az illetékes hivatalos tényezőknek van-e erről tudomásuk, sőt kételkedünk benne, miután a kincstári érdekek megóvására e tekintetben mi sem történik vagy legalább is nem az, a minek történnie kellene, hogy a dohánymonopoliumot fenyegető veszély elháríttassék.

Történik itt hamisítás úgy a belföldi mint a külföldi fajták körül, hamisítanak dobozokat és csomagolást, hamisítanak még bélyegzőt is és pecsétet, szóval mindent. Kávéházakban és vendéglőkben, magánhivatalokban és irodákban, sőt városi és állami hivatalokban megfordulnak az ügynökök ezen szivarkákkal és óriási forgalmat csinálnak. Minden minőségben és árban, természetesen sokkal olcsóbban mint a kincstári szivarka, növekedik ezen forgalom napról napra, lépést tartva a szivarka fogyasztás természetszerű növekedésével általában, mely növekedésről csak akkor alkothatunk magunknak fogalmat, ha azt 20 év óta figyelemmel kísértük.

Ha már a közönség, akár bir tudatával ez eljárás helytelenségének, akár nem, nem menthető fel a szemrehányás alól, hogy e bünt támogatja, másrészt alig várható, hogy a szivarkacsempészetnek e részről gát vetessék. Mert nemcsak, hogy a tiltott gyümölcs jól esik, de más körülmények azok, melyek a dohányjövedék a vevőknek sohasem nyújthat és melyek a legtöbb vevőt arra indítják, hogy szállítóiktól el ne pártoljanak. E szállítók ugyanis szigorúan üzletszerűen dolgoznak és — részletfizetésre adnak el. Egynémelyikének ezen »szivarkagyárosok« közül jelentékeny követeléseinek a hivatalokban kisebb tisztviselőknél. Elképzelhető, hogy a hó 10 és 30-ika között, a mikor a kis hivatalnok zsebében apály állott be, »hatelre« történik csupán a vásárlás és ezáltal a fogyasztás is természetesen növekedik. Ezek az emberek értenek az üzlethez.

A kir. magy. dohányjövedékre, melynek ily veszedelmes versenytársa akad, hárul a feladat, minden eszközzel állást foglalni ellene. Igaz, hogy az üzemnek szerencsétlen kettéosztása megfosztja őt az ehez való kellő hatalomtól; de úgy véljük, ezt neki tüstént és igen kiterjedt mérvben meg kellene adni, ha nem akarja, hogy a baj a feje fölé nőjön. Két főelőnyt, melyet a szivarkacsempészek élveznek, részben teljesen megvonni kellene tőlük, részben megnehezíteni nekik. Ezek a szivarkagyártáshoz szükséges dohány megszerzése, másodsor a különböző formájú, alakú, nagyságú és minőségű papírhüvelyek könnyű megszerzethetése. Egy kis utánjárással mindakettő könnyen elérhető volna. Ma csak jelezni kívánjuk, hogy úgy a dohány mint a hüvelyek manipulációja egyes egyedül a kir. magy. dohányárudák és a különlegességi árudák útján tör é-

nik és hogy a kir. magy. pénzügyminiszteriumnak természetesen joga van saját enberekét utalni, emezt megtenni, amazt eltüntetni, a mi a szivarkacsem-pészet gyalázatos üzelmének elnyomására szükségesnek mutatkozik. Ha szavunk nem eléggé érthető volna, szolgálhatunk bővebb felvilágosítással.

Vegyes hírek.

Oszták dohányegyedárúság. Ausztriában az 1904. évben 224.067,087 korona értékű dohánytermék kelt el. A fogyasztási súly 369.455 métermázsát tesz ki. Az előző évhez képest a pénzbeli emelkedés 288%.

Fogyasztási csökkenést mutatnak a következő szivar fajok: Regalitas, Trabuco, Panatelas, Cuba, Portorico és Rositas, a szivarkák közül pedig a Nil, Sztambul, Jenidze, Virginia, Sultan és Herczegovina; az összes többi szivar- és szivarka fajták fogyasztása emelkedett. A fogyasztásnak fejenként való elosztódása tekintetében egy-egy fejre 8 kor. 31 fillér esik. Mindez kitünő eredmény a mi statisztikai adatainkhoz képest, melyeknek javulása egyedül a törvény szigorú alkalmazásától várható.

A kir. magy. osztályosorsjáték közgyűlése e hó 28-án lesz. Naprenden van a jelentés a lefolyt esztendőről, betérjesztése a beszámoló jelentésnek és a tisztviselők választása.

A különlegességi árudák. Teljes elismeréssel vagyunk a pénzügyminiszterium azon törekvése iránt, hogy a dohányosoknak lehetőleg nagyszámú szivarfajttal, de egyszersmind oly szivar, dohány és szivarkával szolgáljon, melyek az általános elárúsításban nem tarthatók, mert különben ezeknek fogyasztása tuiságosan eloszlik. De egyttal nem csodálkozhatunk eléggé azon, hogy ezen tekintettől, a mely szigoruan véve a saját kincstári gyártmányokra hátránnyal jár, minden egyebet nem látnak, a mi az általános elárúsításra és annak szükségleteire vonatkozik. Hogy a külföldi szivar, szivarka és dohány kizárólag a különlegességi árudák útján jut forgalomba, az még hagyján, jöllehet a dohánymonopolium ezzel csak a külföldi gyárosoknak tesz szolgálatot és nem maga magának, a mennyiben ezek a külföldi fajták alig hoznak több tiszta nyereséget, mint a mennyit a beviteli vám kitesz. De annál csodálatosabb az, hogy a pénzügyminiszterium a különlegességi árjegyzék belföldi fajtáit is ily figyelemben részesíti, a mi nincs rendjén azért, mert épen belföldi fajták, mint a legközönségesebb trafikszivar, mert alig félannyi hasznót hoz, mint emez és mert végül ezáltal a kistőzsdéseknek oly konkurrencia támad, mely nem jogosult. Mert miért nem jut eszébe a pénzügyminiszteriumnak a Regalitast, Trabucot stb. is ugy elcsomagolni és az eladásukat megkönnyíteni, amint ez az Operas, Favoritas, Media-nál történik. Mi nem rajongunk ugyan ezen csomagolási mód-

ért, mely egy kincstári szivarnál egyszerűen neveltség, de mindent a maga helyén, csak nem kivélt tenni!

A dohányelárúsítás új szabályzata ez évi január 1-en kelt életbe. Nagyjában ugyanazokat a határozmányokat tartalmazza, mint az utoljára 1892-ben megjelent füzet azzal a különbséggel, hogy az azóta kelt rendeletek felvették benne. Ezen új rendeletek terjesztéséről természetesen ismét nem történt gondoskodás. Avagy talán ezen új szabályzat is hivatali titok?

A Pesti Hazai takarékpénztár nyere-mény-sorsjegyeinek kibocsátása. A mint értesülünk, a Pesti Hazai Takarékpénztár *nyeremény-sorsjegyeinek* kibocsátása *f. évi április* 6-án fog megtörténni. E sorsjegyek, melyeknek belértéke mintegy *80 korona*, már ma, három hónappal a kibocsátás előtt körülbelül *170 korona* magas árfolyamot értek el. Egy sorsjegynél tehát 90 korona, 300,000 sorsjegynél pedig *27, azaz huszonhét millió* korona hasznót tesz ki ha ebből levonjuk a syndikatus hasznát és az egyéb költséget, a *Hazai Takarékpénztárnak még mindég több mint 20, azaz husz millió korona haszna marad.* A legszomorubb ebben a dologban az, hogy ezt a 20 millió koronát elveszik azoktól a szegény emberektől, a kik azt hiszik, hogy keservesen megkeresett filléreiket kitünően helyezték el.

Szerkesztői üzenetek.

K. F. urnak Ny. Nem, az ön nagyárudájának nincs joga, Önt a zsákok átvételére kényszeríteni és ugylátszik az egész csak bosszantás akar lenni, mint-hogy a nagytőzsdésektől az üres zsákokat ugyanazon ár mellett visszaváltják. Különben is szabadságában áll, a dohányt egyáltalán zsákok nélkül átvenni.

Sch. W. urnak K. Bármennyire becsüljük lapunk minden előfizetőjét, mégis megengedhetetlennek tartjuk, hogy valaki, mert előfizetőnk, bennünket befolyásolni akarjon. Az soha sem fog történhetni. Lapunk tendenciája ismeretes és ettől ei nem térünk még akkor sem, ha ezzel egy előfizetőnket elveszítjük. Es épen ebben van lapunk erőssége, hogy mi mindenütt, a hol jogtalanság történik, a gyengébbet megoltalmazzuk az erős ellen. Ha Ön lapunkat nem olvassa, az Önnek nagyobb kár, mint nekünk, mert az igazságot el kell tűrni, még ha kellemetlenül hangzik is.

Sp. urnak M. Köszönettel vesszük tudomásul, hogy Ön ott előfizetőket gyűjt lapunknak és felkérjük, hogy az előfizető dohányárusok közben beérkezett címait velünk közölni kegyeskedjenek.

L. A. Bpest. A mit Ön nekünk mesél, igen jól ismerjük, sőt sokkal többet. De az urak, a kiktől szó van, már annyira beleélték magukat isteniességükbe, hogy azt hiszik, csak az jogosult, a mit ők akarnak. Valódi basa uralom!

B. nagytőzsdés urnak, Z. Helyesen sejtette, hogy valami különös történik. Ez tény is. De nem bocsálkozhatunk az ügy taglalásába, minthogy az discret természetű. Második kérdésére, hogy a vidéki nagytőzsdések ismerik-e az ügyet, nem-mel felelünk.

Sz. 47172—905.—IV.

Ajánlati hirdetés.

A székelyudvarhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az eddigi kezelőnek az az árudák kezelésétől történt elmozdítása folytán megürült, székelyudvarhelyi dohány-nagy-, dohány és szivar különlegességi áruda kezelésének biztosítása céljából írásbeli zárt ajánlatok útján ezen kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1906. évi január hó 31-én délelőtt 9 órakor versenytárgyalás fog tartatni.

A dohány- és szivar áruda, melynek kezelője (23%) kettő egész háromtized százaléknyi eladási jutalékot élvezett, a dohánygyártmányokat a marosvásárhelyi dohányáruraktárból szerzi be és dohányanyag beszerzése végett hozzá 234 dohány kisárius van utalva.

Ezen nagyárudában 1905. évben 340546 kor. 49 fillér értékű dohánygyártmány hozatott forgalomba, mely forgalomból a nagybani eladásra 327004 kor. 44 fillér a kicsinybani eladásra 12726 kor. 05 fillér, a mérsékelt áru pipadohány és burnot eladásra pedig 816 korona esik. A nagyárudával kapcsolatos bélyegárudában 26255 kor. 60 fillér értékű bélyegjegy és bélyegzett váltóürlap árusított el, mely után 1 $\frac{1}{2}$ % eladási jutalék jár.

A dohány- és szivar különlegességi árudában, melynek kezelője négy egész százaléknyi (4%) eladási jutalékot élvezett, a dohány anyagot a kolozsvári m. kir. dohányáruraktárból szerzi be, 1905. évben 54484 kor. 28 fillér értékű forgalom éretett el.

M. kir. pénzügyigazgatóság,
Székelyudvarhely, 1905. január 2-án.

Roediger Gyula.

A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

32235. sz.
1905/IV.

Árlejtési hirdetés.

A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszterium 1905. decz. 23-án 37858. sz. a. kelt engedélyezése alapján Szarvason felállítandó dohány és szivar különlegességi árudának nyilvános pályázat útján írásbeli ajánlatok beadása mellett való betöltése iránt 1906. február 15-én d. e. 10 órakor ezen kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében tárgyalás fog tartatni.

Ezen különlegességi áruda a különlegességi gyártmányokat a temesvári dohánygyárból szerzi be. — Egyedül a különlegességi gyártmányok várható fogyasztása képezheti — a kezelési díjra nézve az ajánlat tárgyát és a különlegességi áruda elvileg azon pályázónak fog adományoztatni, ki legkisebb % kezelési díjat vesz igénybe, e részben azonban a kincstár fentartja magának, hogy ajánlattevők közül szabadon választhasson.

Ezen különlegességi áruda elnyerésének egyik fő feltételül megköveteltetik, hogy a különlegességi áruda minden egyéb üzlettől teljesen elkülönített oly utcára nyíló bolthelyiségben kezelendő a melyben a dohánygyártmányok s az ezekhez szükséges egyéb dohányzási eszközökön kívül más iparcikk, vagy termék nem fog árultatni.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében (400) négyszáz koronát, egy koronás bélyeggel ellátva saját kezüleg aláírt lepecsételt ajánlathoz csatolni és e czim alatt: »Ajánlat a szarvasi különlegességi áruda-kezelés elnyeréséért.« alulírott pénzügyigazgatóság főnöke vagy helyettesénél legfeljebb 1906. február 15-én d. e. 9 óráig benyújtani. A : ajánlatokhoz egyuttal a nagykorúságot, polgári állást, magyar honosság és erkölcsi kifogástalanság, valamint vagyoni állapotot igazoló hatósági bizonyítvány csatolandó.

Oly ajánlatok, melyek más pályázók ajánlatára hivatkoznak, valamint azok is, melyek a meghatározott időn túl adatnak be, vagy határozatlanul szerkesztvék, vagy pedig a megjelölt kellékekkel ellátva nincsenek — figyelembe nem vétetnek.

Ha a vállalkozó az áruda kezelését 4 hét alatt azon értesítéstől számítva, hogy a kezelési jog reá ruháztatott, el nem vállalja, illetve meg nem kezdené, vagy ajánlatától később visszalépne, bánatpénzét elveszti és a különlegességi áruda kezelése iránt újabb pályázat fog hirdettetni. A körülményesebb feltételek és az eladással összekötött kötelezettségek alulírott pénzügyigazgatóságnál és a gyulai m. kir. pénzügyőri biztosságnál megtekinthetők.

Ajánlati minta.

Alulírott késznek nyilatkozom a Szarvason felállítandó különlegességi dohány áruda kezelését a fennálló szabályok betartása mellett.....% (szóval és számmal) kezelési díj mellett elvállalni. — A feltételeket ismerem és azoknak magamat alávetem, 400 korona bánatpénzt, nagykorúságom, polgári állásom, magyar honosságom, erkölcsi kifogástalanság és vagyoni bizonyítványt mellékelek. (Keltezés, sajátkezü aláírás, polgári állás és lakhely,

Gyulán, 1906. január 8.

Csák György
kir. tan. p. ü. igazg.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánygyárosok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánygyárosok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárulásával. Ezen visszas állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánygyárosító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák.** Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánygyáros- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER.

INHALT: Ein Central Tabakgrossverschleiss in der Hauptstadt. Zigaretenschmuggel in der Hauptstadt. Vermischte Nachr.

Ein Central Tabakgrossverschleiss in der Hauptstadt.

Die Idee, den Tabakgrossverschleiss in der Hauptstadt zu centralisiren ist nicht neuen Datums. Schon vor 30 Jahren und in der Folge auch später, befasste sich das Finanz-Ministerium des öfteren bereits mit diesem Projekte. Wenn gleichwohl diese Idee jeweilig fallen gelassen wurde, so geschah es, weil in früheren Jahren Hindernisse manigfacher Art obwalteten, welche theils in Eigenthumsrechte, theils in lokale Beziehung in Hinsicht grosser Entfernungen, bestanden. Dermalen besteht kein einziges dieser Hindernisse mehr. Die Eigenthumsrechte haben ebenso aufgehört zu existiren, wie die Rücksicht auf Personen. In der Hauptstadt existiren übrigens 9 Grosstrafiken deren Besitzer, mit Ausnahme der in Ofen sich befindlichen sehr vermögliche Leute sind, welche auch ohne die Grosstrafik ein glänzendes Auskommen haben, daher auf das Geschäft nicht angewiesen sind. Was die Entfernungen der Einzelnen Kleinverschleisser vom Fassungsorte, das heisst, einer Central-grosstrafik anbelangt, so haben sich die Verhältnisse ebenfalls gründlich geändert. Dermalen wird die Hauptstadt nach allen Richtungen von einem Strassenbahnnetz umzogen, dass selbst in den geringsten Winkelgassen und entferntesten Strassen Verzweigungen aufweist. Im strengsten Sinne des Wortes, gibt es heute keine Entfernungen in der Hauptstadt mehr. Ausserdem dürfte eine Centralstelle des Tabakgrossverschleisses dafür sorgen, dass dieser Umstand kein Hinderniss bilden kann.

Der Beweggrund eine solche Centralstelle zu schaffen leuchtet ein und ist ausserdem zu

bekannt, als dass wir ihn hier wiederholen sollten. Es handelt sich dabei:

1. Um das Finanz-Ministerium in die Lage zu versetzen, ohne Vergrösserung der Kosten, die in der Hauptstadt in den Verschleiss geangenden Tabakprodukte, an die Kleinverschleisser auszufolgen.

2. Um den ewig währenden Streit zwischen Gross- und Kleinverschleisser ein Ende zu machen.

3. Um die Tabakkleinverschleisser dadurch erwerbsfähiger zu machen, indem man sie von der Konkurrenz den jetzigen Grossverschleisser befreit.

4. Um eine gleichmässige Vertheilung der Waaren zu ermöglichen, was dermalen nicht der Fall sein kann.

5. Um den, im Betrage von einer Million Kronen von der Grossverschleissern in ihren Detailgeschäften erzielten Consum, den Kleinverschleissern der Hauptstadt zuzuwenden.

6. Um die Finanzwache von einer riesigen Arbeitsleistung zu entlasten.

7. Um dem Publikum Gelegenheit zu geben, dass es die gewünschten Waaren in allen Kleintrafiken erhalten kann, was jetzt nicht der Fall ist.

8. Schliesslich um es zu ermöglichen, dass in der Hauptstadt, die Detailgeschäfte immer einträglicher werden, um in Folge dessen eleganter und moderner als Verkaufsgeschäfte im höheren Sinne existiren zu können.

Bei der Frage, wegen Errichtung einer Tabakgrossverschleiss-Centrale, welche demnächst Gegenstand der Berathung im Finanz-Ministerium bilden dürfte, kann es sich daher blos um folgende Detailfragen handeln:

1. Ob diese Einrichtung dem Staate nützlich ist?

2. Ob sie den Tabakkleinverschleissern Vortheile bietet?

3. Ob sie der Bequemlichkeit des Publikums entspricht?

Was die Centralisirung des Engros-Verschleisses in der Hauptstadt jedoch ganz besonders nothwendig macht, das sind, die Interessen des Verschleisses überhaupt, die bei uns sehr in Argem liegen. Man hat das Publikum daran gewöhnt von einer Gross- und von einer Kleintrafik sprechen, derart, dass dieses Publikum die Tabaktrafik als etwas Minderwerthiges betrachtet, in welcher man eigentlich eine bessere Waare nicht bekommt. In der Provinz mag es noch hingehen, wenn diese Meinung im Publicum Geltung hat, aber hier in der Hauptstadt muss ja endlich jener Theil der Tabakkleinverschleisser, der mit grossen Kosten und riesigem Fleisse arbeitet, vor derlei Meinungen geschützt werden. Das Publikum braucht es gar nicht zu wissen, dass es eine Grosstrafik überhaupt gibt und es wird sich auch daran gewöhnen, die Waaren mit minder argwöhnischen Augen anzusehen, wenn keine, mit Kleinverschleissen verbundene Grosstrafiken existiren werden. Die Institution der Grosstrafiken in der Hauptstadt des Landes, errichtet zu einer Zeit, wo der Jahresconsum des Tabak-Monopols nicht den Fünften Theil ausmachte, den er heute beträgt, mochte damals eine Berechtigung seiner Existenz haben, nachdem man die Trafiken in der Hauptstadt, welche theuerere Cigarren als Cuba auf Lager hielten, an den Fingern zählen konnte. Heute dagegen besitzt die Hauptstadt unter den 1000 Kleinverschleissern zumindest 500, die sowohl ein repräsentables Äussere aufweisen, wie sie auch genügende Kapitalien in ihren Geschäften investirt haben, um allen Anforderungen zu entsprechen. Diese Kleinverschleisser aber, kämpfen seit dem das so ist, einen Kampf um ihre Existenz, den man in Fachkreisen sehr genau kennt. Ihnen muss geholfen werden und es kann diess nur dadurch geschehen, wenn man jedes Hindernis hinwegräumt, welches ihren Erwerb erschwert.

Zigaretenschmuggel in der Hauptstadt.

Das kön. ung. Finanz-Ministerium, beziehungsweise der Staat als Eigenthümer des Tabakmonopols hat in Ungarn einen mächtigen Gegner zu bekämpfen. Es ist der Tabaksmuggler auf den flachen Lande. Es wäre verständlich, wenn der unintelligente Bauer oder der arme Teufel auf dem Dorfe einen Buschen Tabak stiehlt, ihn raucht oder verkauft, aber die sogenannten grossen Herren, die Leute welche einen Unterschied machen müssten zwischen »Mein und Dein«, die Gentry's, Gutsbesitzer und Gutspächter, verschmähen es auch häufig nicht, sich den jungfräulichen Tabak anzueignen, auch dann nicht, wenn sie auch nicht immer zu eigenen Zwecken verwenden.

Und das ist sehr traurig. Ein halbes Jahrhundert seit das Tabak Monopol bei uns heimisch geworden, hat noch immer nicht genützt, manche Dorf magnaten davon zu überzeugen, dass ja der Staat auf das Erträgnis dieser indirekten Steuer angewiesen ist, und dass der Schmuggel von Rohtabaken nichts anderes als Diebstahl ist. Und dieselben Leute, die sich scheuen würden jemanden am einen Heller zu benachtheiligen, machen sich kein Gewissen daraus diese Steuergattung zu Defraudiren und dadurch auch dem Volke mit bösem Beispiele voranzugehen. Nicht um ein geringes besser sieht es mit dem Schmuggel in der Hauptstadt und in den Provinzstädten aus. Während auf dem flachen Lande der Rohtabak geschmuggelt wird, ist es in der Hauptstadt die Zigarette, deren Anfertigung von unberufener Seite in sträflicher Weise und im grossartigem Stiele erfolgt.

Wir wissen nicht, ob die betreffenden berufenen Amststellen hievon Kenntniss haben, müssen es sogar bezweifeln, dass diess der Fall ist, nachdem zum Schutze der Aerarischen Interessen, in dieser Beziehung fast garnichts geschieht, zu mindest aber nicht dasjenige, was geschehen müsste um dieser ernstlichen Gefahr für das Tabak Monopol zu begegnen.

Man fälscht die Inländer, sowie die Ausländer Sorten, man fälscht die Schachteln und Verpackungen derselben, ja man fälscht sogar Stampiglien, Siegel, ct. ct. kurz Alles, was zur feststellung, ob eine Sorte echt oder falsch ist.

In den Kaffee und Restaurations-Lokaler, in den Privat Ämtern und Bureaus, bringen die Hausierer diese Zigaretten und erzielen einen äusserst grossen Umsatz. In allen Qualitäten und Preislagen, selbstverständlich weil billiger, als es die Regie Zigaretten sind, wächst der Absatz derselben, von Tag zu Tag zumal je der Zigaretten Consum naturgemäss eine Steigerung erfahren muss, vor welcher man nur einen Begriff erhält, wenn man das Progressive dieser Steigerung seit 20 Jahren beobachtet.

Ist nun das Publikum, ob es sich seines Unrechtes diese Zigaretten anzukaufen, oder nicht bewusst ist, kaum freizusprechen, dass es diese Verbrechen

unterstützt, so ist anderseits kaum daran zu denken dass dem Zigarettenschmuggel von dieser Seite Einhalt geboten werden wird. Den selbst den »verbotenen Früchten die gut schmecken« sind es auch Rücksichten auf manche Umstände, welche die Tabak Regie diesen Käufern niemals bieten kann, und welche die meisten Käufer dieser Zigaretten veranlasst, ihren Lieferanten treu zu bleiben. Dieselben betreiben natürlich ihr Geschäft streng geschäftsmässig und verkaufen auf — Ratenzahlungen. So haben manche dieser »Zigarettenfabrikanten in den Ämtern von den kleineren Beamten bedeutende Beträge zu fordern, Es lässt sich denken, dass in der Zeit von 10 bis 30 eines jeden Monats wo bereits in den Taschen der kleinen Beamten eine Ebbe eingetreten ist, bloss auf »Credit« verkauft und dadurch natürlich umsomehr consumirt wird. Man sieht, dass die Leute ihr Geschäft verstehen.

Für die k. u. Tabak Regie, der in solcher entsetzlicher Weise Konkurrenz gemacht wird, erwächst daher die Aufgabe mit allen Mitteln dagegen Stellung zu nehmen. Allerdings besitzt sie durch die unglückselige Zweitheilung des Betriebes, nicht die nöthige Macht hiezu; allein wie denken, diese müsste ihr sofort und in sehr ausgedehntem Maasse eingeräumt werden, soll ihr das Übel nicht über den Kopf wachsen.

Zwei Hauptvortheile deren sich die Zigarettenschmuggler bedienen, müssten ihnen theils gänzlich entzogen, theils erschwert werden. Es sind diese: Die Erlangung der, für die Zigarettensfabrikation nothwendige Tabake, ferner, die leichte Erlangung der hiezu nothwendigen Papierhülse in allen Formen, Gestalten, Grössen und Qualitäten. Man braucht darüber nur ein klein wenig nachzudenken und die Möglichkeit diese beiden Ursachen nach eigenen Ermässen zu ändern, leuchtet sofort ein. Für heute möchten wir andeutungsweise bloss gesagt haben, dass sowohl die Tabake, wie auch die Hülsen, einzig und allein durch die Hände der, k. u. Tabakgross und Specialitätenverschleisser manipulirt werden und dass das k. u. Finanz-Ministerium natürlich das Recht hat, diese ihre eigenen Leute anzuweisen, Manches zu thun und Manches zu unterlassen, was zur Unterdrückung des schändlichen Gewerbes des Zigarettenschmuggels nothwendig ist. Solten wir nicht verstanden werden, dann können wir mit näherer Aufklärung dienen.

Vermischte Nachrichten.

Österreichisches Tabak Monopol. Im Jahre 1904 wurden in Österreich für den Betrag von 224.067.087 Kr. Tabakprodukte verkauft Die Absatzmenge beträgt 369.455 Meter Zentner. Die Steigerung im vergleiche zu dem correspondierenden Vorjahre macht 2,88% des Geldbetrages aus.

Es erfolgte ein Rückgang der Sorten, Regalitas, Trabuco, Panetelas, Portorico und Rositas Zigarren,

wie auch der Nil, Stambul, Jenidge, Virginer, Sultan und Hercegovina Zigaretten, alle übrige Zigarren und Zigarettensorten sind im Consum gestiegen. In Hinsicht der Berechnung des Consum pro Kopf der Bevölkerung, entfällt auf je einen 8 Kr. 31 H. Es ist das ein vorzügliches Ergebnis im Vergleiche zu unseren statistischen Daten, deren Aufbesserung nur durch eine strengere Handhabung des Gesetzes ermöglicht werden kann.

Die Generalversammlung der k. u. priv. Klassenlotterie findet am 28. D. M. statt. Gegenstand derselben bildet der Bericht über das abgelaufene Geschäftsjahr, Vorlage des Rechenschaftsberichtes und Wahl der Funktionäre.

Die Specialitäten Trafiken. Wir anerkennen ausserordentlich das Bestreben des Finanz-Ministeriums den Rauchern Ungarns, womöglich eine grosse Auswahl in den Sorten, ferner auch solche Zigarren, Tabake und Zigaretten zu bieten, die im allgemeinen verschleisse nicht gehalten werden können weil sonst der Consum derselben sich zu sehr zersplittert. Allein wir können gleichwohl unser Erstaunen nicht unterdrücken, dass man durch diese gute Absicht die sogar streng genommen zum Nachtheile der eigenen Regiefabrikate geschieht, für alles Andere Blind ist, was der allgemeinen Verschleisse und Erfordernisse anbelangt. Wenn die Ausländer Zigarren, Zigaretten und Tabake lediglich durch die Specialitäten Trafiken verkauft werden, so mag das noch hingehen, obgleich das ungarische Tabak Monopol dadurch nur den ausländischen Fabrikanten gute Dienste erweist und nicht sich zumal diese ausländischen Sorten kaum viel mehr Reinertragnis bringen, als der Eingangszoll für dieselben ausmacht. Dagegen muss man seiner Verwunderung Ausdruck verleihen, wenn man sieht, dass auch die Inländer Sorten des Specialitäten Kataloges sich einer derartigen Fürsorge das diese Angelegenheiten anordnenden Finanz-Ministeriums erfreuen, die aus dem Grunde nicht am Platze sind, weil sie eben Inländer Sorten sind, wie die gewöhnlichste Trafik Zigarre, weil sie kaum die Hälfte Nutzen abwerfen als diese, und weil schliesslich den Tabakleinverschleissern dadurch eine Konkurrenz entsteht die nach dem Gasagten keinerlei Berechtigung hat. Denn warum fällt es dem Finanz-Ministerium nicht ein, auch die Regalitas, Trabuco, ct. ct. derart zu verpacken und den Verkauf dadurch zu erleichtern, wie es bei den *Operas, Favoritas, Medias* ct. der Fall ist. Wie schwärmen zwar nicht für diese Packungsart, die einfach für eine Regie Zigarre lächerlich ist, aber, alles was recht ist — nur keine Ausnahmen machen.

Das neue Reglement für den Tabak-Verschleiss, wurde am 1. Jänner d. J. ausgegeben. Dasselbe enthält in Grossen und Ganzen dieselben Bestimmungen, wie das zuletzt im Jahre 1892 erschienene Heft, nur mit dem Unterschiede, dass die seither erlassenen Verordnungen darin Aufnahme ge-

funden haben. Bezüglich der Verbreitung dieser neuen Verordnungen, hat men es wie gewöhnlich nicht für nöthig befunden Geeignetes zu veranlassen. Oder ist diess neue Reglement vielleicht auch ein Amts-geheimniss?

Emission der Prämien Loose der Pester vaterländischen Sparkassa. Wie wir erfahren wird die Emission *Prämienlose* der vaterländischen Sparkassa am 6. April l. J. stattfinden.

Diese Loose die einen innern Werth von etwa 80 Kronen besitzen, haben bereits heute drei Monate vor der Emission einen Kurs von cca 170 Kronen erreicht. Das ergibt bei einem Loose 90 Kronen, bei 300.000 Loosen aber einen Nutzen von 27, wörtlich *Sieben- und zwanzig Millionen Kronen*. Nimmt man den Nutzen des Syndikates und der übrigen Spesen, so bleibt der vaterländischen Sparkassa *noch immer ein Nutzen von 20, sage zwanzig Millionen Kronen*. Das Traurige an der Sache jedoch ist der Umstand, dass diese 20 Millionen Kronen jenen armen Leuten abgenommen werden, die da vermeinen, ihre sauer erworbenen geringen Ersparnisse trefflich angelegt zu haben.

Vereinigte Tabak Zeitungen. Unter diesem Titel erscheint in Berlin im Verlage der

»Union, Berliner Verlagsgesellschaft« seit Jahren eine Fachzeitschrift für Tabakfabrikation, Tabakgross- und Kleinhandel, wie auch der Tabakproduktion selbst. Wir haben in den vielen Jahren uns im Wirksamkeit schon oft ganz hervorragende und treffliche Fachblätter dieses Genres gesehen, müssen aber gestehen dass uns keine derselben vermöge ihres inhaltes derart befriedigte wie die »V. T. Z.« Und das findet seine Erklärung in dem Umstande, wonach, gestehen wie offen, der mitunter sehr trockene Gegenstand am den es sich handelt, in anziehender, belehrender und gleichwohl im schulmeisterlichen Tone gehalten, behandelt wird. Der interessierte Leser genießt ein koleides kopisches Bild über sämtliche Vorgänge auf dem Gebiete des Tabakwesens, mögen sie sich in welchem Lande immer ereignen, mögen sie der Tabakfechtung, Fabrikation, dem Handel oder dem Tages-gezänke angehören. Selbst der dem Blatte angefügte, hübsch eingetheilte Inseratenmarkt besitzt etwas Anziehendes für Fachmann und Laien, was ebenfalls nicht zu unterschätzen ist, Alles in Allem, ein auf der Höhe stehendes, trefflich redigirtes, vornehmes Fachblatt.

Dr. Krull.

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó	Krokodil gyúfa
Millenium	Eiffel torony gyúfa
Népgyúfa	Telegráf
Buzbrothers (svédgyúfa karddal)	

Szalon gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyúfa
Germán gyúfa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitünő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA
V., Hold-utcza 9.

LOTTER ÁGOST
VI., Kemnitzer-utcza 10.